

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота» (надалі – ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 231 Соціальна робота містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня кваліфікація	Бакалавр з соціальної роботи
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з соціальної роботи
Опис предметної області	<i>Об'єктами вивчення є забезпечення прав, потреб та інтересів людини як найвищої соціальної цінності; процеси соціалізації, соціальної адаптації й інтеграції особистості; реалізація завдань і функцій у сфері соціального захисту населення; допомога та підтримка особам, які перебувають у складних життєвих обставинах; надання соціальних послуг; правові та економічні засоби соціальних інституцій органів державної влади, місцевого самоврядування та недержавних організацій в соціальній сфері; представницькі, організаційно-розпорядчі та консультативно-дорадчі дії, спрямовані на підвищення соціального добробуту; підготовка проектів нормативно-правових документів, забезпечення їх реалізації і контролю;</i> <i>цільми навчання є формування здатності студентів до вирішення прикладних завдань соціальної сфери, у тому числі управління соціальними процесами та процесами, що мають місце в індивідуальному розвитку особистості;</i> <i>теоретичним змістом предметної області слугують</i>

	концепції, принципи, поняття, які формують професійну компетентність соціального працівника; здобувач вищої освіти має поєднувати теорію і практику соціальної роботи, володіти методами професійної діяльності.
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту, опановуючи ступінь вищої освіти «магістр»; підвищувати кваліфікацію; працювати за фахом.

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра:	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. На базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» становить 120 кредитів ЄКТС.
--	--

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Здатність планувати та управляти часом. 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності. 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 10. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 11. Здатність працювати в команді. 12. Навички міжособистісної взаємодії. 13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. 14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. 16. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики). 17. Вміння використовувати навички соціально-психологічного впливу та самовпливу. 18. Здатність до рефлексії власних дій, аналізу та відбору інформації, синтезу знань і умінь для досягнення мети діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності	1. Здатність аналізувати суспільні процеси становлення і розвитку соціальної роботи як інтеграційної галузі наукових знань, що акумулюють дані всіх наук про людину. 2. Здатність оцінювати соціально-політичні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави. 3. Здатність аналізувати існуючу нормативно-правову базу стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення. 4. Здатність до аналізу психічних властивостей, станів і процесів, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади. 5. Здатність до діяльності з попередження соціальних ризиків, складних життєвих обставин, запобігання та вирішення соціальних конфліктів. 6. Здатність до розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб. 7. Здатність до цінування та поваги різноманітності, унікальності й мультикультурності особистості. 8. Здатність вивчати соціальну проблему за допомогою методів дослідження в умовах конкретної ситуації. 9. Здатність оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості та ресурси клієнтів. 10. Здатність розробляти шляхи подолання проблем і знаходити

	ефективні методи їх вирішення. 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей. 12. Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту. 13. Здатність до розробки та зреалізування соціальних проектів і програм. 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу. 15. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах, навички роботи із сучасними технологіями та апаратурою. 16. Здатність організовувати виявлення вразливих категорій громадян з ознаками складних життєвих обставин (підлітків, сімей з дітьми) та здійснювати їх соціальне інспектування й оцінку потреб. 17. Сучасні уявлення про повноваження і ресурси організацій – партнерів з соціальної роботи. 18. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів; планувати й реалізувати відповідні соціальні заходи. 19. Розуміння сутності, значення, видів соціальної роботи, її напрямків (психологічний, соціально-педагогічний, юридичний, економічний, медичний).
--	--

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Програмні результати навчання

1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування завдань спеціальності, відтворювати факти (дати, події, принципи й закономірності суспільного розвитку), встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, робити висновки, аргументувати свої думки.

2. Грамотно висловлюватися в усній та писемній формі, використовувати мову професійного спілкування, пояснювати й характеризувати факти і явища державною мовою.

3. Розуміти наукові принципи, що лежать в основі соціальної діяльності, ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання зі спеціальності, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

4. Давати визначення і виокремлювати основні поняття, використовувати власні приклади для ілюстрації відповідей, знаходити спільні риси та відмінності при порівнянні фактів, явищ, характеризувати соціальні явища.

5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.

6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

7. Використовувати прикладні комп'ютерні програми у ході розв'язання професійних завдань.

8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички.

10. Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку, соціалізації, соціальної адаптації та інтеграції особистості, соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

11. Практикувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

12. Визначати зміст діяльності, зв'язки та межі компетенції установ та закладів соціального захисту, соціальних служб, інших організацій.

13. Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

14. Застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом.

15. Обґрунтовувати необхідність соціальних змін, прийняття практичних рішень щодо покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

17. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів.

18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад.

19. Використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

20. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

21. Знати функції, види та форми соціальної роботи, а також суть основних напрямків професійної діяльності (юридичний, економічний, психологічний, соціально-педагогічний, медико-реабілітаційний та ін.) з різними групами клієнтів.

22. Визначати соціальні проблеми, їхню пріоритетність і черговість розв'язання, а також надавати безпосередню допомогу клієнтам та стимулювати їх до самостійного здолання життєвих труднощів.

23. Аналізувати, прогнозувати та обґрунтовувати різні явні і приховані зміни у соціальних структурах, системах, сферах соціумного сьогодення.

24. Володіти новітніми методами, технологіями і процедурами наукового пізнання у царині соціогуманітарної науки, а також інструментами проективного перетворення соціальної реальності.

25. Володіти комунікативними техніками та практичними навичками з організації і методики проведення соціально-психологічних тренінгів.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі захисту кваліфікаційної бакалаврської роботи на засіданні Державної екзаменаційної комісії.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота як форма підсумкової атестації, дає змогу оцінити рівень засвоєння здобувачем теоретичних знань та ступінь практичної підготовки, здатність до самостійної реалізації основних видів і форм роботи соціального працівника. Для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційної бакалаврської роботи та запобігання академічного плагіату мають бути розміщені на web-ресурсах ТНЕУ. Кваліфікаційна бакалаврська робота допускається до захисту перед атестаційною кваліфікаційною комісією за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений ТНЕУ.

VII Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ТНЕУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ОПП є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності в ТНЕУ за рівнем вищої освіти «бакалавр» в межах спеціальності 231 Соціальна робота галузі знань 23 Соціальна робота.

ОПП використовується для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності і визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти, у тому числі 25% – вільного вибору студента, відповідає таким критеріям:

- чіткість та однозначність, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
- діагностичність (тобто результати навчання мають об'єктивні ознаки їх досягнення чи недовсягнення);
- вимірюваність (існують спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямыми методами, рівнів досягнення складних результатів).

Результати навчання співвідносяться з компетентностями.

Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених ОПІ компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
Здатність планувати та управляти часом.	+	+	+	+
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово у професійній діяльності.	+	+	+	+
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	+
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	+	+	+	+
Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
Навички міжособистісної взаємодії.	+	+	+	+
Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	+	+	+	+
Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	+	+	+	+
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	+	+	+	+
Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи (принципи біоетики).	+	+	+	+
Вміння використовувати навички соціально-психологічного впливу	+	+	+	+

1	2	3	4	5
та самовпливу.				
Здатність до рефлексії власних дій, аналізу та відбору інформації, синтезу знань і умінь для досягнення мети діяльності.	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Здатність аналізувати суспільні процеси становлення і розвитку соціальної роботи як інтеграційної галузі наукових знань, що акумулюють дані всіх наук про людину.	+	+	+	+
Здатність оцінювати соціально-політичні процеси, пов'язані з соціальним розвитком держави.	+	+	+	+
Здатність аналізувати існуючу нормативно-правову базу стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.	+	+	+	+
Здатність до аналізу психічних властивостей, станів і процесів, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.	+	+	+	+
Здатність до діяльності з попередження соціальних ризиків, складних життєвих обставин, запобігання та вирішення соціальних конфліктів.	+	+	+	+
Здатність до розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.	+	+	+	+
Здатність до цінування та поваги різноманітності, унікальності й мультикультурності особистості.	+	+	+	+
Здатність вивчати соціальну проблему за допомогою методів дослідження в умовах конкретної ситуації.	+	+	+	+
Здатність оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості та ресурси клієнтів.	+	+	+	+

1	2	3	4	5
Здатність розробляти шляхи подолання проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.	+	+	+	+
Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.	+	+	+	+
Здатність ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту.	+	+	+	+
Здатність до розробки та зреалізування соціальних проектів і програм.	+	+	+	+
Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.	+	+	+	+
Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах, навички роботи із сучасними технологіями та апаратурою.	+	+	+	+
Здатність організовувати виявлення вразливих категорій громадян з ознаками складних життєвих обставин (підлітків, сімей з дітьми) та здійснювати їх соціальне інспектування й оцінку потреб.	+	+	+	+
Сучасні уявлення про повноваження і ресурси організацій – партнерів з соціальної роботи.	+	+	+	+
Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів; планувати й реалізувати відповідні соціальні заходи.	+	+	+	+
Розуміння сутності, значення, видів соціальної роботи, її	+	+	+	+

1	2	3	4	5
напрямків (психологічний, соціально-педагогічний, юридичний, економічний, медичний).				

Програмні результати навчання	Інтеграль-на компе-тентність	Компетентності																																					
		Загальні компетентності																Спеціальні (фахові) компетентності																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
знаходити спільні риси та відмінності при порівнянні фактів, явищ, характеризувати соціальні явища.																																							
Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.	+																					+	+			+		+											
Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.	+			+					+																						+						+		
Використовувати прикладні комп'ютерні програми у ході розв'язання професійних завдань.	+						+									+						+									+								
Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.	+				+										+						+													+					
Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички.	+		+			+			+																									+	+				
Аналізувати психічні властивості і стани, характеризувати психічні процеси, різні види діяльності індивідів у групі, процеси розвитку,	+													+								+			+			+											

[illegible]

[illegible]

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																					
		Загальні компетентності																		Спеціальні (фахові) компетентності																			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
економічний, психологічний, соціально-педагогічний, медико-реабілітаційний та ін.) з різними групами клієнтів.																																							
Визначати соціальні проблеми, їхню пріоритетність і черговість розв’язання, а також надавати безпосередню допомогу клієнтам та стимулювати їх до самостійного здолання життєвих труднощів.	+				+								+					+	+										+					+					
Аналізувати, прогнозувати та обґрунтовувати різні явні і приховані зміни у соціальних структурах, системах, сферах соціумного сьогодення.	+							+											+											+							+		
Володіти новітніми методами, технологіями і процедурами наукового пізнання у царині соціогуманітарної науки, а також інструментами проєктивного перетворення соціальної реальності.	+						+																							+				+	+				
Володіти комунікативними техніками та практичними навичками з організації і методики проведення соціально-психологічних тренінгів.	+			+														+												+				+					